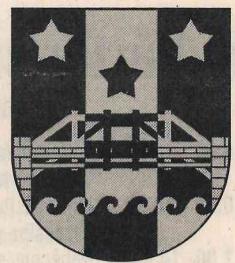

Mazsalacītis

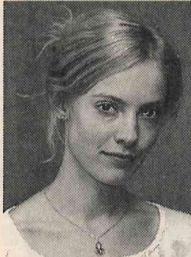

«Liesmas» pielikums

2006. gada 19. maijā

Bezmaksas

REDAKTORA SLEJA

Vai tā var būt, ka pava-
aris grib mūs nobeigt pa-
visam? Ar putnu skaļo vī-
terošanu jau sešos aiz lo-
ga, ar reibinošo ievziedu
smaržu klusos vakaros un
visu to, ko gribētos izdarīt,
bet kam nesanāk laika,
naudas vai kā cita... Šis ir skaists un tieši tāpēc
grūts laiks.

Skolēniem un studentiem šis ir smags laiks — jāmācās pašā jaukākajā laicīnā, turklāt par-
rasti jāmācās tā, kā visu gadu tas nav darīts.
Skolēnu māmiņām un tētiem arī nav viegli — viņu uzdevums ir sekot, lai lolojums mācītos tā,
ka galva kūp, taisni tajā brīdi, kad par mācībām
gribas domāt vismazāk. Skolotājiem klājas vēl
trakāk, jo viņi taču arī ir tikai cilvēki — kāds tur
prieks likt rakstīt nopietnus eksāmenus un kon-
troldarbus maijā, kad paši tik labprāt gozētos
piemājas dārziņā vai laimīgi uz visām četrām
raktos pa savu redīsu dobi!

Arī pašdarbniekiem, aktīvistiem un māksli-
niekiem pilnas rokas darba — ar pavasari sais-
tītie koncerti, pārskati, izstādes par gadā pa-
veikto... Kad tad citu reizi parādīsies sabiedrībai,
ja ne tieši tagad?

Un kur vēl dārznieki — un, tā kā dārznieks ir
cilvēks, kam ir dārzs un kas to mīl, tad atļaušos
teikt, ka Mazsalacā ir milzumdaudz dārznieku...
Arī viņiem neklājas viegli — viss aug vienlaikus:
zāle ar nezāli, puķes ar redīsiem, pienenes zied
tik neganti dzelteni, ka roka neceļas tās noplūkt
un iesviest ravējamā kurvī...

Tad vēl putnu trelli ievziedu pudurū un pirmie
saulē nobrūniņātie degungali, kas nu attiecas uz
pilnīgi visiem Mazsalacas iedzīvotājiem... Eh,
dzīve mazpilsētā pavasaros tik tiešām pārvēr-
šas vienā raibā darbu, rūpju, patīkamo pienāku-
mu un izprieju virpuļi. Un tas ir tik jauki — re-
dzēt citkārt mierīgo, gandrīz vai aizsnaudušos
pilsētiņu tik rošīgu!

Somēnes Mazsalacā ir atvērtas divas jaunas
izstādes — Guntas Jēkabsones un domubiedru
personālizstāde, kā arī pirmsskolas vecuma
bērnu radošo darbiņu un skolas bērnu rokdarbu
izstāde. Valmierā savus mākslas darbus lieliskā
izstādē prezentēja mazsalacieši Jānis un Biruta
Jansoni.

Maijā Mazsalacā ieplānoti seši koncerti, bet
vēl četros koncertos mazsalacieši aicināti pie-
dalīties, jo tie notiek citās pilsētās.

Vēl maijā ies valjā Kultūrtūrisma diena, kad
uzmanība tiks vērsta uz aktīvo atpūtu un izklai-
di, gada pirmā zaļumballe, tāda smalka lieta kā
psihodramatiska izrāde Viestura Rudzīša vadī-
bā, kā arī tērpas parāde ar Elitu Patmalnieci
priekšgalā.

Vēl par maz? Ak, jā, arī pilsēta pamazām tiek
sakārtota, liekot jaunu gājēju celiņu Baznīcas ie-
lā.

Viss notiek, mītiši! Vēl tikai atliek parādīt la-
bu gribu no mums pašiem — nu, sakārto to sa-
vu pagalmu, izravē puķudobi un izliec puķukasti
sev aiz loga. Lai iebraucējiem un pašiem ir ar ko
papriecēt acis! Lai zied mūsu Mazsalaca visās
varavīksnes krāsās! Lai vieglu garu nesam vi-
sas šīs bezgala grūtās, bet skaistās pavasara-
vasaras dienas!

ILZE MITĀNE

Lielais eksāmens skolai

Mazsalacas vidusskolas skolotāji, sasēduši skolas solos, ar vieglu satraukumu gaida pirmo skolas novērtējumu.

**Šogad skolā pavasaris atnāca ar sevišķi
lielu gatavošanos, kā arī nelielu satraukumu,
jo kā nu ne — eksāmens vārdā „akreditācija”
bijā jāliek visai skolai.**

Šīm pasākumam skola sāka gatavoties jau
ziemā, bet pati akreditācija notika no 24. līdz 26.
aprīlim.

Akreditācija nozīmē skolas darba izvērtēšanu
pēc noteiktas metodikas, kur izskata skolas darbu
noteiktās 7 jomās un 22 sadalījās. Katrā no septi-
ņām jomām vērtējums var būt: *oti labi, labi, pie-
tieki, nepietiekami*.

Vispirms skola pati izvērtē savu darbu un sa-
stāda attīstības plānu, tad ierodas eksperti, kas
vērtē, vai šis plāns atbilst reālajai situācijai. Tie
vērtētās labās lietas un doti arī ieteikumi, ko būtu
nepieciešams uzlabot līdz nākamajai akreditācijai,
kas maksimums, būs pēc sešiem gadiem.

Akreditācijas komisijā bija 5 eksperti no dažā-
dām skolām, kas skolā uzturējās 3 dienas, vērtē-
jot skolu, intervējot skolotājus un skolēnus.

Labā ziņa ir tā, ka pēc šīm satraukuma piln-
jām dienām nāca pazīpojums: skola veiksmīgi iz-
turējusi daudzos pārbaudījumus un ir akreditēta.
Vēl labāk ap sirdi kļuva pēc ekspertu ziņojuma sa-
ņemšanas, kurā skola no 20 jomām 7 tika vērtēta
oti labi, pārējās — labi. Skolas direktore I. Bēri-
ņa atzīst, ka pati skola sevi vērtējusi daudz sti-
ngrāk un ka galarezultāts iznācis pat pozitīvāks,
nekā cerēts.

* * *

Lai arī presei tika liegta iespēja noklausīties
ekspertu pirmo vērtējumu, kas nebija gala ziņo-
jums, bet gan skolas stāvokļa vieglā iekšīcēšana,
eksperts **Agris Zākulis**, Limbažu 3. vidusskolas
direktors, kā arī komisijas vadītājs, labprāt pēc
vērtējuma noslasišanas atbildēja uz jautājumiem.

**Kāds jums radies iespaids par Mazsalacas
vidusskolu šo trīs dienu laikā?**

Dažiem ekspertiem šī tikšanās ar Mazsalacas
vidusskolu nav pirmā. Es un mans kolēģis Žanis
Andže, Limbažu rajona Liepupes vidusskolas di-
rektors, bijām eksperti Mazsalacā direktora ates-
tācijā 2000. gadā. Tāpēc mums un arī pārējiem
komisijas locekļiem ir patīkami redzēt to darbu,
kas ir paveikts, — sākot jau ar renovāciju un vi-
sim pārējiem uzlabojumiem, kas ir padarīti šo
sešu gadu laikā. Daudz no iecerētā ir jau realizēts,
un ceram, ka tās lietas, īpaši saimnieciskajā ziņā,

kas vēl palikušas, līdz nākamajai akreditācijai tiks
paveiktas.

**Kas ir tās lietas, kuras skolai vajadzētu uz-
bija jāliek visai skolai?**

Sāksim tomēr ar to, kas ir tas labais! Pirmkārt,
tā ir bibliotēka — tieši materiālu ziņā. Tas, ka
skola var nodrošināt ar mācību literatūru skolēnus
uš ne tikai — par to mēs visi pārējie varam tikai
apskaust un tik tiešām par to ir liels prieks!

Bet ir lietas, kuras būtu pilnīgi noteiktī jāuzla-
bo — no ārpuses skolai ir izdarīts oti daudz, bet
iekšpusē vēl ir gana darāmā. Piemēram, būtu jā-
uzlabo skolēnu ģērbtuves — tas attiecas gan uz
jauno, gan veco skolu; grīdas 3. stāvā, kīmijas, fizi-
ķikas u.c. kabinetos pietrūkst mācību tehnisko lī-
dzekļu. Bet, cik es norātru no sarunas ar domes
priekšsēdētāju Bēkeru kungu, nākamgad tiks risi-
nāts jautājums par datoru nomaiņu, jo tie, kas ir
dažādos projektos iegūti, jau ir novecojuši. Tādū
vajadzību salasās oti daudz...

Kā jūs vērtējat skolotāju darba stilu?

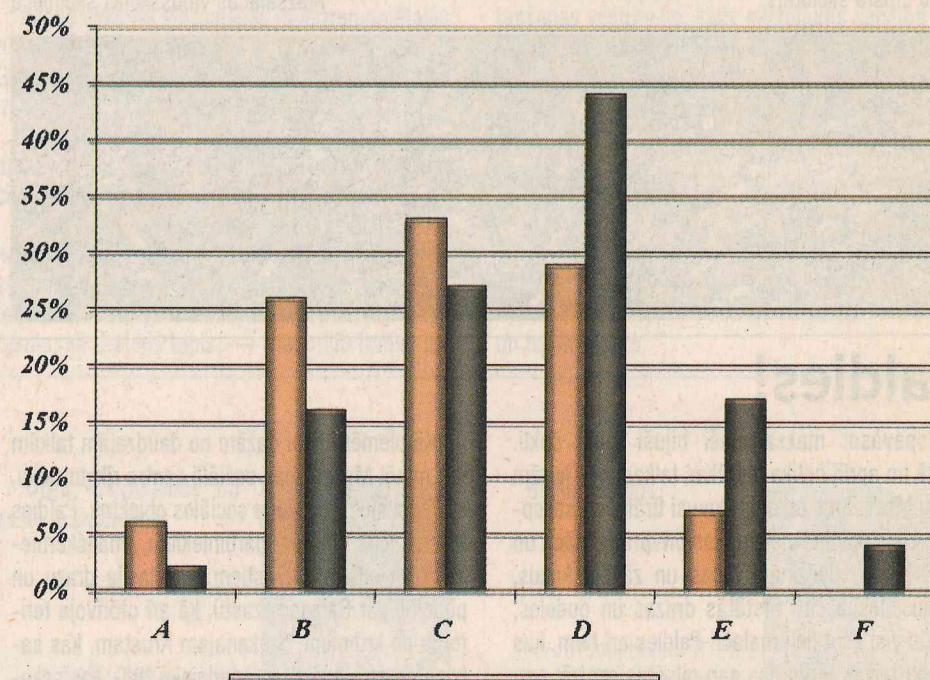
Vislabāk skolotāju darba stilu novērtē skolēnu
darba rezultāti. Mazsalaca aizvadītajā gadā ir
strādājusi godam — visos mācību priekšmetos
rezultātu vērtējums ir augstāks par rajona vidējo
līmeni, daudz skolēnu ir ieguvuši A līmenis eksā-
menos, īpaši ekonomikā, daudz olimpiāžu uzvarē-
tāju rajonā un nupat ieguvāt arī valstī labāko vietu
ekonomikā... Tas tiešām ir tikai pozitīvi! Un tas
ir skolotāju, skolēnu un vecāku kopējais darbs.

Manuprāt, skola savu vietu Valmieras rajona
skolu rangā ir saglabājusi, bet, protams, ir jādo-
mā, kā piesaistīt un saglabāt tos, kas beidz 9. kla-
ssi, lai nemazinātos skolēnu skaits vidusskolā. Tā ir
galvenā Mazsalacas vidusskolas problēma, kas
jārisina kā skolai, tā pašvaldībai un vecākiem —
kā pārliecināt, ka arī šeit ir gana labi. Jums jāmē-
gina šo strautu, kas dodas uz Valmieras pusī, apturēt
vai noturēt tā, lai tas neaizplūstu, bet ieteicē-
tu tepat Salacā!

***

Lai arī gala apstiprinājums par skolas akredi-
tāciju vēl kādu brīdi jāgaida no Rīgas, tomēr īpaši
lielus pārsteigumus tam nevajadzētu nest, tāpēc
atliek vien apsveikt skolu šī lielā eksāmena iztu-
rēšanā!

Mazsalacas vidusskolas un Valmieras rajona skolu centralizēto eksāmenu rezultāti (%)

Līmeni

Kultūrtūrisma diena Mazsalacā

PROGRAMMA

10.00	Kultūrtūrisma dienas atklāšana, TIC jauno telpu atklāšana
10.30 - 16.00	Kultūrvēsturiskā orientēšanās sacensība pa Mazsalacu
11.00 - 14.00	Nebēdnīgās atrakcijas. Organizē aktīvās atpūtas centrs «Eži»
11.00	Suņu skolas «Džipo & Co» priekšnesumi
11.15 - 15.00	Laivošanas sacensības «Salacas stafete»
12.00	Velomaraton «Mazsalacas apli» Pārgājiens visiem «Neatklātā Lībiešu pilskalna apkārtne». Īpaši aicinātas piedalīties ģimenes ar bērniem
13.30	Mūsu puses tūrisma uzņēmēju un iestāžu prezentēšana. Konkurss skatītājiem!
16.00	Apbalvošana Gada pirmā zaļumballe Lībiešu
17.00	
21.30	

pilskalnā. Spēle grupa «Klaidonis». Ieeja: līdz 23.00 - Ls 1,50, pēc 23.00 - Ls 2.

Vēl Kultūrtūrisma dienā gaidāms:

Zirgu izjādes Suņu sporta skolas «Džipo & Co» priekšnesumi u.c. labi pārsteigumi

Visu dienu atvērts V. Hirtes kokgriezumu muzejs, TIC (apskatāma Guntas Jēkabsones un domubiedru personālizstāde), kultūras centrs, kurā apskatāma pirmsskolas vecuma bērnu radošo darbu un Mazsalacas vidusskolas rokdarbu izstāde, kā arī Mazsalacas novada seno dzimtaskoku izstāde LKF Ziemeļvidzemes birojā. Lepriekšpieteikšanās vēlama laivošanas sacensībām «Salacas stafete!»

Pieteikties var Mazsalacas TIC un kultūras centrā līdz 20. maijam. Balvas labākajiem!

NĀC, PIEDALIES PATS UN NEM LĪDZI RADUS, DRAUGUS, PAZINĀS!!! TIEKAMIES 20. MAIJĀ!

KULTŪRAS KALENDĀRS

20. maijā	Kultūrtūrisma diena, vakarā pirmā zaļumballe Lībiešu pilskalnā
21. maijā pl. 16.00	kultūras centrā Mazsalacas mūzikas skolas izlaidums — koncerts
22. maijā	kultūras centrā un pilsētā viesojas Lejasciema kultūras un sociālie darbinieki
26. maijā pl. 16.00	kultūras centrā psihoterapeita V.Rudzīša psihodramatiskā izrāde «Dejas ar krēsliem», bijetes kultūras centrā
27. maijā pl. 11.00	kultūras centrā Latvijas lauku koru VI konkurss un Latvijas virsdīriģentu viesošanās, pl. 12.00 Sv. Annas baznīcā kora koncerts /Zviedrija/
28. maijā pl. 14.00	kultūras centrā Mākslas pavasarīs tērpos un gleznās. Piedalās Elita Patmalniece, Valmieras Mākslas vidusskola, Mazsalacas mākslas skola. Tikšanās, tērpu parāde un vizuālās liecības dažādos laikos.
2. jūnijā pl. 20.00	Lībiešu pilskalnā visu paaudžu deju kolektīvu sadancošana, zaļumballe
17. jūnijā pl. 12.00	LKF Ziemeļvidzemes biroja pagalmā Jāņu ielīgošana. Līgos un dziedās folkloras ansamblis «Dore», jaunā dzimtaskoku izstādes bukleta prezentācija, pl. 14.00 konference par dzimtaskokiem pilsētas kultūras centrā

Gaidām vasaru!

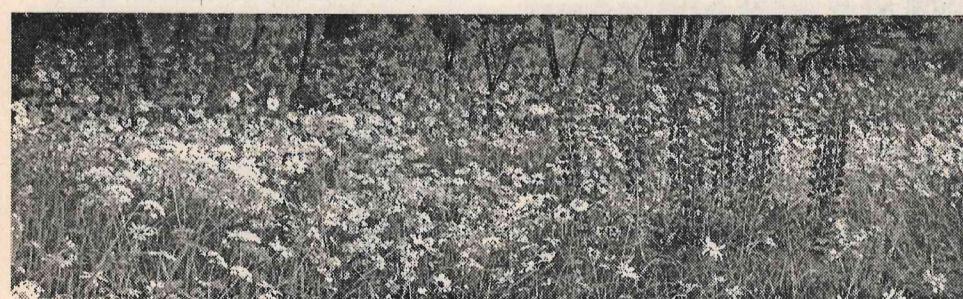
Vēl divas nedēļas, un tad mūsu skola kļūsaudz kļusāka, sāksies vasaras brīvlaiks. Jau tagad ārā kļuvis siltāks, spīd saule, zied pienenes un Salaca līkst ievziedu kuperēnās. Šķiet, ka jau sākusies vasara.

Tomēr pirms atpūtas ir pārbaudes darbi trešājām un sestajām klasēm, devīto un divpadsmito klasu eksāmeni. Vēlu labus rezultātus!

Katru gadu skolā notiek pavasara talka. Tā bija arī šogad, un skolas apkārtne un tās parks izskatās daudz labāk. Var jau redzēt zaļos asnus, kas liet no zemes. Tākām ir vēl viens labums — mēs pavadām laiku svaigā gaisā. Tagad jau arī starpbrižos, sporta stundās un brīvajā laikā mēs vairāk uzturamies ārā, nevis tumšajos koridoros. Sēžam Saulītē un uz kādu briedi aizmirstam, ka esam skolā. Tad pēkšņi attopamies, ka drīz būs zvans un dodamies uz klasi. Arī klasēs ir jauki sēdēt, jo pa logu spīd Saulītē. Es neieteiku daudz tajā lūkoties un sapnot, jo tad var palaist garām to, ko stāsta skolotājs.

Vasarā varēsim atpūsties un piedalīties notiņos vai citos pasākumos. Piemēram, Ilga (7.b) un Alise (6.b) dosies uz Harija Potera nometni, Mārcis (6.a) piedalīties astronomijas nometnē, Kristiāna (10.b) nedēļu pavadīs Strasbūrā. Paredzēta arī angļu valodas nometne, kurā būs netikai mūsu skolas skolotājas, bet arī pasniedzējs Toms Berklijs no Kanādas, un matemātikas nometne Valmierā. Turklāt skolēni ir pieteikušies arī strādāt. Kā tad tā? Ne jau tikai atpūsties mēs gribam, bet arī iegūt pieredzi un mazliet savu naudu. Visu šo gadu skolā darbojas skolēnu parlaments — gatavoja dekorācijas, rīkoja diskotēkas un vēl dažādus pasākumus, tomēr mūsu skolēni nav īpaši aktīvi, tāpēc skolēnu parlamenta prezidente Zane Sīricina mums visiem novēl būt aktīvākiem!

KRISTĪNE SLOTINA,
Mazsalacas vidusskolas skolniece

Paldies!

Šopavasar mazsalacieši bijuši īpaši čakli. Martā un aprīlī notika vairākas talkas, pēc kurām mūsu Mazsalaca atkal ir kļuvusi tīrāka un sakopētāka. Lielis paldies visiem, kas brīvprātīgi nāca un tīrīja, grāba, dedzināja lapas un zāģēja kokus, krūmus, lasīja citu atstātās drazas un pudeles, — jūs visi esat lieli malači! Paldies arī tiem, kas sakopa savas teritorijas gan pilsētas centrā, gan ārupā tā.

Kā piemēru tikai dažām no daudzajām talkām var minēt Mazsalacas sociālā centra rīkoto talku, kurā pensionāri sakopa sociālos objektus. Paldies Mazsalacas domes darbiniekim, makšķerniekim un citiem aktīvistiem, kas lasīja drazu un pudeles gar Salacas krastu, kā arī atbrīvoja teritoriju no krūmiem; Sarkanajam Krustam, kas sakopa divas peldētavas; mednieku NVO, kas sakopā trīs zemes gabalus, no kuriem tikai viens bija

«Zaļais zelts» vērtīgāks

Meža stādīšana ik pavasari ir tradīcija, ko nedrīkst pamest novārtā.

noteikti bija simtos.

I. Emsis:

— Mēs katru gadu stādām kokus, un šis nav izņēmums. Meža dienas ir svēta lieta, kas ir atjaunota jau no Pirmās Latvijas laika tradīcijām, un tā jāturpina no gada uz gadu.

Vai Mazsalacā ciemojaties pirmo reizi?

I. Emsis:

— Nē, Mazsalacā man vispār ir joti patīkami būti, jo astoņdesmitajos gados ar kādu kolēģi no lēmām izveidot Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu. Toreiz nemaz tik viegli negāja ar to radīšanu! Ideja jau bija joti laba, bet viss birokrātiskais mehāniisms bija grūti savaldāms. Taču nu tas ir izdarīts un šodien arī pierāda, ka ir dzīvotspējīgs.

Kāda jums liekas Mazsalaca kā pilsēta?

M. Roze:

— Viss, kas Mazsalacā ir, ir augstas proves — es nesaku, ka tas ir daudz, bet tas, kas ir, tas patiešām ir labs. Slimnīca, vidusskola, vidusskolas bibliotēka, pašvaldība... Un tam ir milzīga nozīme — ka neizšķīst daudzās sīkās neizdarībās un nepilnībās, bet, ja kāda lieta tiek veidota, tad tā izveidota labi.

Jūsu novēlējums Mazsalacai?

I. Emsis:

— Radīt jaunu ražošanu Mazsalacā. Stabilu, vietai piemērotu, kas dotu daudz darbavietu.

Varbūt tas ietilpst jūsu plānos?

— Arī, bet tad mums ir jāstrādā kopā ar pašvaldību.

Mūsu lielākā bagātība Latvijā tomēr ir cilvēki, un tie cilvēki, kas ir uz vietas un aktīvi sevi pierādiņu. Pašu idejām ir vislielākā vērtība.

M. Roze:

— Ja es saīdzinu savu pirmo tikšanos ar Mazsalacu 80. gados un toreiz vēl veco slimnīcu, vēl iepriekšējā izskata skolu — gan jauno, gan veco, tad jāsaka: kā tas viss ir mainījies, grūti pat atpazīt! Izskatās, ka viss ir gājis uz labu šajā pilsētā, vienīgais, kas pazudis, ir dzelzceļš.

I. Emsis:

— Nu, Rail Baltic jau visu laiku figurē kā ideja, bet Eiropa mūs atstāja ar garu degunu, tā ka šim projektam mums pagaidām finansējuma nav...

M. Roze:

— Valsts atbildība ir atbalstīt to, kas notiek šādās pilsētās kā Mazsalaca — to, lai viss notiek katrā konkrētajā mazajā vietīņā, nevis tikai lielpilsētās.

viņu īpašumā; Mazsalacas mežniecībai un vidusskolēniem, kas sakopa dabas taku Skaņajā kalnā, arī Skaņakalna dabas parka gidi pulcējās, lai sakoptu pašu Skaņo kalnu; skola vairākas dienas veltīja savas teritorijas sakopšanai.

Mazsalacas dome īpaši grib teikt paldies Ārijai Celmiņai, Birutai Bondarei, Ilgai Verginai un levai Sālszirnei par Varonu kalniņa uzkopšanu, paldies nevalstiskajai organizācijai «MAP», kas likvidēja

lielās lapu kaudzes lgauņu kapos. Talkās palīdzēja arī algotie pagaidu darbu veicēji Mazsalacā.

Paldies arī visiem pārējiem, kas tīrīja, uzkopa un sagatavoja mūsu pilsētu zaļajai lapu rotai!

Lai tā turpinām arī nākamgad! Bet pats galvenais — jo vairāk mācīsim jaunajai paudzei bāzt ietinamos papīrus kabatā un izdzertās alus un kolas pudeles — somā, jo mazāk drauz būs jāvāc kārtējā pavasārā.

Eglīšmamma

Nu kurš gan nepazīst Eglīšmammu? Vienmēr laipna, izpalīdzīga un strādīga — kā labais gariņš jau veselu gadītu viņa ir rosiusies pa Mazsalacu.

Un tā ir liela māksla — nodzīvot simt gadus vienā vietā tā, lai arī mūža simtājā gadadienā tu būtu mīlēts, lolots un labiem vārdiem teikts no ikviens, kam vien ar tevi bijusi darīšana.

Šo uzdevumu Hermīne Eglīte ir veikusi godam — gan ilgā mūža, gan labo darbu ziņā.

Mēs satiekamies Mazsalacas slimnīcā. Vakariņas ir tikko pāestas, un, lai arī ārā vēl gaišs un pavasarīgi spīrgts, Eglīšmamma ir atlaudusies nelielai snaudai. Istabinā joprojām stāv dāžas puķes no lielās jubilejas, kas bija jau 6. aprīlī. Tumši sarkanas rozes uz palodzes sacenšas vēl savā pēdējā skaistuma skurbumā ar tikko zali plaukstošajiem bērziem aiz loga. Šo bērzu birzalu Hermīne ir redzējusi stādām. Neticami, ka tagad zari tiecas jau pār visaugstākajiem jumtiem un, augšanas sajūsmas pilni, kārtējo pavasari ritina saulītē atmodinātās dzīvības sulas.

Skatoties uz bērziem, mostas nelielā nostalgija, pat bijība šo lie-lo koku priekšā, kas spēj pārdzīvot vairākus cilvēku mūžus...

Slimnīcas māsiņu uzmodināta, Hermīne beidzot ir pārlikusi siltās zekēs ieautās kājas pār gultas malu un ir gatava ar mani runāties.

— Es uzaugu laukos, tepat Mazsalacas apkārtnē — tēvam bija jaunsaimniecība «Dadzozoliņš».

Gāju Raganas skolā — tur trīs gadi, un tad vēl sagatavošanas klasē divus gadus. Sagatavošanas gadus vēl nogāju ēkā, kur tagad ir aptieka, bet tad, kad muižu uztasīja par skolu, sāku iet tur. Visi izsūtīšanas gadi mums gāja gar degunu — mēs par laimi nebijām tik «cildeni», lai mūs kur sūtītu. Tēvam vien 20 ha piederēja... Tomēr atceros, ka daudzus izsūtīja. Daudz draugu pazuda tai laikā...

Kad Hermīne apprečējās, tas bija 1939. gadā, abi ar vīru pārvācās dzīvot uz pilsētu. Vīrs bija kurpnieks. Viņš esot bijis labs meistrs — mācējis visus darbus, kas jāmāk pie kurpu un zābaku taišanas. 1972. gadā vīrs nomira, un Hermīne palika viena — ar darbiem, bērniem. Tomēr viņa nesūdzas:

— Audzināju bērnus, strādāju. Man ir divas meitas un dēls. Viena meita jau mirusi, dēls dzīvo Limbažos, un otra meita Valmierā — brauc divreiz mēnesī cīemos. Ir arī trīs mazbērni — divi puikas un meitēns, bet viens mazbērns tik ir precējies, un arī mazmazbērnu vēl

Hermīne Eglīte

nav... Neko darīt, būs vien jāgaida vēl uz tiem mazmazbērniem! — smej Hermīne.

Vienmēr visu ar mīlestību

Pirmā darbavietā Hermīne bijusi Mazsalacas tekstilfabrikā, bet visa mūža garumā daudzi un dažādi darbi ir darīti — skolā, kultūras namā, 15 gadus vien ir koptas Mazsalacas ielas, tās slaukot un darot tīras jebkurā gadalaikā.

— Tekstilfabrikā strādāju slapjajā vērptuvē — tur pavedieni gāja caur ūdeni un tikai tad tīnās spolītē.

Skolā atkal biju par sargu. Kad aizgāju uz kultūras namu strādāt, biju apkopēja, bet sanāca jau arī piepalīdzēt citos darbos. Tajā laikā kultūras namā darbojās arī dirigēts Pēteris Hincenberg. Atceros, viņš man solīja, ka pie mana kapa dziesmu nodziedāšot, bet še tev, tagad visi dziedātāji sen kā miruši, kurš tad man vairs ko var nodziedāt! — smej Hermīne. — Arī visi agrākie draugi jau zem zemes. Tagad, kad dzīvoju aprūpē, vairs arī daudz nesanāk draudzēties, tomēr tāpat jau nāk kāds pie manis cīemos, atceras tomēr.

Hermīne nevar atbildēt, kurš no visiem darbiem vislabāk paticis.

— No sirds darīju katru darbu, un nevienu tā pa roku galam ne, — viņa saka.

Kas Mazsalacā šo simt gadu laikā mainījies?

Eglīšmamma ilgi domā.

— Kādej zaujams, ka dzīvoju Mazsalaca nemaz pilsēta nebija — to es atceros, tāds mīests vien bija. Tad palika par pilsētu... Bet vai ir kas mainījies uz augšu vai leju, to nemaz tik viegli nevar pateikt. Visādi ir gājis — gan uz augšu, gan arī uz leju.

Atceras pat Valsts prezidente

Nesen Hermīne saņēma vēl kādu milzīgu pagodinājumu — apsveikumu savā 100 gadu jubilejā no pašas Valsts prezidentes Vairas Viķes-Freibergas.

— Tā jocīgi jau bija, kad Ojārs Beķeris nāca otrā dienā iekšā pa durvīm, rokā turēdams apsveikumu... Iepriekšējā dienā ar viņš biji bijis, bet tad tā kā no domes. Un te pēkšņi nāk otrā dienā atkal, bet nu saka, ka cītos uzdevumā, un sniedz man to ierāmēto apsveikumu. Paskat, tur jau pie sienas man viņš stāv!

Par valdību Hermīne daudz negrib runāt. Vien nosaka:

— Ja jau tā pildītu visu, kā vajag, tad jau nemaz tik slikta tā valdība nebūtu...

Ulmāni gan viņa labi atceras. Arī tās reizes, kad viņš Mazsalacā ciemojies.

— Tāds vienkāršs cilvēks viņš bija. Pelēks mētelis mugurā.

Kāda liekas mūsdienu jaunatne?

— Jaunatne kā jaunatne — draiskuļiga! Sliktāka noteiktī nav, tikai tagad ir palikusi drošāka. Manā laikā bija tāda ļoti kautrīga. Ja mājā atrāca kāds cilvēks, tad tik īelīda kaktiņā un nemaz nerādījās, bet tagad bēriņi ir pirmie, kas skrien pretī!

Es pati biju diezgan godīga meitene — tajā laikā jau tā nevarēja. Bet uz ballēm jau nu gāju tāpat, to gan!

Vai vīru ballē noskatījāt?

— Nē, ar vīru gan mūs tikpat kā draugi saprecināja.

Hermīne aizdomājas. Tā viņa tur sēž — mierīga, skaidra un nemaz ne lepna par savu raženo mūžu, kas atdots Mazsalacai un mazsalaciešiem.

Kas tad ir jūsu ilgā mūža noslēpums?

— Tā uzreiz grūti pateikt. Esmu strādājusi visu savu mūžu, var jau būt, ka tāpēc arī joprojām turos uz kājām...

Lielais vīrs Bruno Kleine

Šogad 1. maijā Bruno Kleinem būtu 66. dzimšanas diena.

Bruno Kleine ir cilvēks, kas Mazsalacai devīs ļoti daudz — viņš ziedoja naudu ne tikai jaunās slimnīcas celšanai, bet arī telpu iekārtošanai, nepieciešamajām tehnoloģijām, bērnudārza izveidošanai. Arī skolas informātikas kabinets ar visiem datoriem iekārtoti par viņa līdzekļiem. Tāpat brūgīs pie pamatskolas parādes ieejas un slimnīcas iekšpagalmā ir Bruno Kleines ziedojuši. Bijuši dažādi mazāki ziedojuši un pašīzībā.

Kas tad īsti ir šis cilvēks?

Savā īstajā sūtībā Bruno Kleine bija kāds vācu uzņēmējs — šūšanas darbnīcas īpašnieks, šo darbnīcu tā arī sauc: «Bruno Kleines dizaina apgrēbi».

Bet sadarbība ar Bruno Kleines ģimeni sākās 1994. gadā.

Pirms viņa Mazsalacai bija sadarbība ar Gīterslo aprīķu priekšniekiem, ar kuriem sadarbību uzsāka un mūs iepazīstināja Kārlis Greiškalns, tājā laikā rajona izpildkomitejas priekšsēdētājs.

Sadarbība sākās ar tā laika Hārzenveinkelās pilsētas mēru Reinhardu Hāzi, ar ko notika pirmā saruna par sadarbību atsevišķu pilsētīnu līmenī. Un tā 1994. gadā tika noslēgta vienošanās dokumenti ar Hārzenveinkelās pilsētu. Tātā pašā gadā Hārzenveinkelā par bērgermeistaru amatā stājās Bruno Kleine, kas bija ļoti ieinteresēts sadarbībā ar Mazsalacu. Vispirms viņš viesojās šeit kopā ar savu sievu, pēc tam vēl jo vairāk no briža, kad Mazsalaca un Hārzenveikela izstrādāja politiku par to, kādās lietās būtu nepieciešams sadar-

bieties. Viena no šīm lietām bija sociālie jautājumi, ko Bruno Kleine arī drīz pēc tam uzsāka īstenot. Viņa ziedojuši ir bijis pagaidām vislielākais ieguldījums, ko vispār kāds Mazsalacai ir ziedojušis — kopējā summa ir jau apmēram pusmiljons latu, un fantastiskākais ir tas, ka visu šo summu ir ziedojuši viena ģimene.

Par Bruno Kleini atceras domes priekšsēdētājs Ojārs Beķeris:

— Bruno Kleine bija ļoti profesionāls biznesa cilvēks. Viņš vienmēr precīzi izvēlējās ziedojuša formu — kam tieši. Tika arī ļoti sekots katram izlietotajam latam, katrai markai! Viņš pats parasti arī sekoja cenu salīdzinājumam un aktīvi piedalījās procesā kā speciālists. Viņš bija arī tas, kurš teica: «Jūs dzīvojat brīnišķīgā vidē, par ko mēs jūs visus apskaužam», tāpēc, atbraucot uz Mazsalaci, neiztrūkstoša vienmēr bija pastaiga ar sievu pāri Skanokalnu.

Viņš ļoti tālredzīgi runāja par esošo situāciju un redzēja uz priekšu tādās lietas, kuras mēs vēl tajā laikā nerēdējām. Pie mēram, par saistīšanos ar Eiropu — tajā laikā mums pat tāda doma nebija ienākusi prātā. Viņš teica, ka agri vai vēlu pienāk brīdis, kad visiem būs viena nauda.

Tāds būdis arī pienāk, tikai pēc 10 gadiem! Viņš runāja arī par to, ka tad, kad mēs ieiesim Eiropā, arī mums būs kādam jāpālīdz. Mēs to vienākārējā tajā laikā nesaprātām!

Pašlaik Hārzenveinkelās bērgermeistare jeb mērs ir Sabīne Amsbeka-Dopheide, ar kuru arī Mazsalacai ir ļoti laba sadarbība, bet Bruno Kleines ģimene ir atzīta par Mazsalacas goda pilsoniem.

Mazsalacieši nolieks ziedus pie Bruno Kleines pieminekļa.

Uz tauriņa spārnu vēdām...

Maya sākumā Mazsalacas jaunizremontētajā tūrisma informācijas centra telpās tika atklāta Guntas Jēkabsones un viņas domubiedru darbu izstāde «Uz tauriņa spārnu vēdām».

Izstādē skatāmi visdažādākie rokdarbi — austas segas, cimdi, izšuvumi, kā arī zīmējumi un citi interesanti darbiņi.

Uz izstādi 4. maijā bija saņākuši Guntas Jēkabsones darbabiedri, draugi, domubiedri, kopā ap 30 cilvēku. Vispirms varēja apskatīt izstādi. Interesanti, ka katram darbiņam klāt pievienots apraksts, kā darbiņš tapis, — materiālu izvēle, īsa-

tapšanas vēsture vai kāds atgadījums saistībā ar tapušo darbu.

Pēc izstādes aplūkošanas saņākušie viesi varēja piedalīties nelielā konkursā ar jautājumiem par izstādi un pāšu tās veidotāju — Guntu Jēkabsoni. Pareizās atbildes tika apbalvotas ar nelielām dāvaniņām un suvenīriem. Pēc tam sekoja daudz ziedu, mīlu un uzmundrinošu vārdu un, protams, tauriņu — kā jau tas pavasarī pienākās!

Izstādē būs apskatāma vēl arī jūnijā — atnāc un novērtē pats!

Vai jūs zināt, kas ir Bruno Kleine?

Dace:

Aina, pensionāre:

— Bruno Kleine? Nezinu gan, kas viņš ir. Es Mazsalacā tikai piecus gadus dzīvoju, atnācu no Rīgas, noteikti tāpēc arī nezinu.

— Atklāti sakot, nezinu gan, kas viņš ir!

Kārlis, Šoferis:

— Bruno Kleine ir vācietis, kas Mazsalacā uzcēla slimnīcu un bērnudārzu.

— Jā, Bruno Kleine uzcēla slimnīcu Mazsalacā.

Mātes diena Mazsalacā

Lai arī diena, kad godinām un lutinām savas māmiņas, ir tikai viena gadā, mazsalacieši to itin veiksmīgi pastiepa garāku, sākot svēnēt Mātes dienu gan 11., gan 12. maijā, bet viena lielā svinēšana, protams, notika svētdien, kad ikviens laba bērna pienākums un dienas uzdevums bija iepriecināt savu māmiņu — jo agrāk, jo labāk.

Bet sāksim visu no sākuma.

Ceturtdien, 11. maijā, savas māmiņas sveikt steidza paši mazākie — bērnudārza audzēkņi. Katra grupiņa — sākot ar pāšām mazākajām «pelēm» (visa grupiņa bija pārvērtusies piemītgā peļubērnu bariņā, kas rādīja, ko prot un māk), līdz pat bērndārzniekiem, kas jau šoruden dosies uz skolu, — bija sagatavojusi dažādus priekšnesumus. Tika dziedātas dziesmas, dejots un dūšīgi skaitīti dzezoli. Pēc Mātes dienas koncerta atsevišķas grupiņas bija sarūpējušas mazus pārsteigumus mammām savās klasītēs — tika daļīti pasaži veidoti apsveikumi, ziedi un bučas. Pēc tam ģimenes ar bērniem vēl devās dažās rotālās — cik interesantas gan var pārvērsties visvienkāršākās rotālās, ja arī mamma un tētis rotālājas līdz!

Piektdien, 12. maijā māmiņas sveikt bija sapulcejušies skolas un mūzikas skolas bērni un jaunieši. Koncerts notika kultūras centrā. Koncertētāji bija daudz — atjaunotais mūzikas skolas pūtēju orkestris, dziedātāju ansamblī no skolas un kultūras centra, meiteņu koris, kā arī solisti un dzezolu deklamētāji. Diemžēl arī šoreiz neizdevās piepildīt pilnīgi visas skatītāju rindas, un paldies tām mammām, kas, par spīti dārza darbiem un citām neatliekamām darišanām, tomēr bija atradušas laiku atrākt un noklausīties savu lolojumu sagatavoto koncertu.

Svētdien beidzot bija klāt gan pirmais pavasara lietus, gan arī ilgi gaidīta Mātes diena. Mātes dienai veltīts dievkalpojums notika Mazsalacas baptistu baznīcā, kur svētrunu teica Liepājas

Savas māmiņas bērnudārzā sveic arī paši mazākie bērnudārza audzēkņi.

baptistu draudzes mācītājs Jānis Bērze-Bērziņš. Bija arī iespēja nest bērnus draudzes priekšā, lai mācītājs par tiem aizlīgtu un dotu savu svētību.

Diena turpinājās ar svētdienas skolas noslēguma pasākumu — pikniku, ko gan mazliet iztraucēja pavasara lietus.

Pulksten 14 Skāņkalnes pagastmājā notika Mātes dienai veltīts pasākums — izstādes atvēršana «Skāņkalnes 3 iedzīmte un 2 ieceļotāji». Savus darbus publikai izstādīja 3 «iedzīmte» — Daina Kurele, Laila Līsmane un Atis Bambāns — visi «tīri» skāņkalnieši un turklāt

bijušie skolnieki diviem «ieceļotājiem» — Jānim un Birutai Jansoniem.

Pēc izstādes atklāšanas sekoja saruna-lekcija par mākslu, to vadīja zinātniece B.M. Eglīte, bet pasākumu koplināja dāmu trio no Kocēniem «Kas ar mani». Izstāde Skāņkalnes pagastmājā piecēs tās aplūkotgrībetājus vēl labu laiciņu.

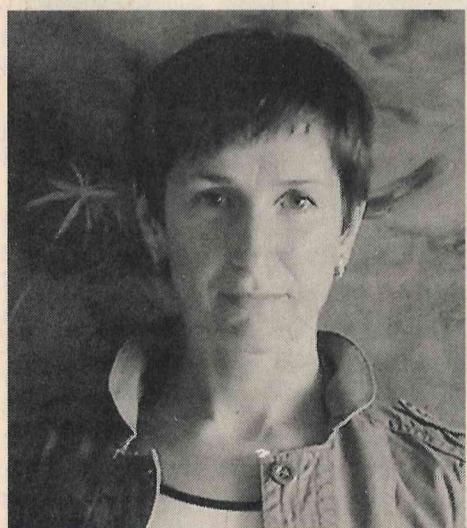
Diena turpinājās pie Mazsalacas slimnīcas, kur pl. 15.00 pie Bruno Kleines piemiņas zīmes ziedus bija atrākuši nolikt domes, slimnīcas, bērnudārza un skolas pārstāvji, kā arī neliels ļaužu bariņš. Dome, slimnīca, bērnudārzs un

skola bija aicināti uzrakstīt labdarim Bruno Kleinem vēstuli, kas tad tika daļēji nolasīta pie pieņimekļa.

Pasākumu virteni noslēdza Dmitrija Šostakovīča simtgadei veltīts kamermūzikas koncerts kultūras centrā, kur uzstājās Antra Bigača (me-cosoprāns), Krišjānis Norvelis (bass) un Uģis Krišjānis (klavieres). Diemžēl arī šeit klausītāji rindas bija paplānas, lai gan pasākums bija bez maksas un ļoti augstā kvalitātē...

Šādi pagāja Mātes diena Mazsalacā — piepildīta, jauka un beigās arī saulaina!

Deja kā dzīvesveids

— Deja man nozīmē pašizpausmi. Tas ir dzīvesveids, lielākā daļa no manas dzīves.

INITA BRENGULE jau ilgus gadus mēro ceļu Valmiera — Mazsalaca, lai mācītu jaunajiem mazsalaciešiem mīlestību uz tautas deju. Viņai deju kolektīvu vadīšanā ir 20 gadu pieredze. Viņas darbavietas Mazsalacā ir skola un kultūras centrs, kur ap viņu ik nedēļu pulcējas krievi daļa Mazsalacas jaunatnes.

— Pagājušogad kultūras centrā man apritēja 10. gads, kopš tur strādāju, bet nē... varbūt tas bija jau aizpāgājušogad? Un skolā, man liekas, jau iet... četrpadsmitais... bet varbūt septipadsmitais? Šausmas, bet, godīgi sakot, es nemaz nezinu! Tad man ir jāskaita tā nopietni.

Un taisnība jau vien būs tiem, kas saka, ka lai mīgītie laiku neskaita, jo Inita Brengule nu reiz ir viens no tiem cilvēkiem, kas uz darbu brauc ar prieku un dara to ar patīkšanu. Arī gadus skaitā nav vērts, jo kāda gan tam vairs nozīmē, ja pie vi-

ņas dejo teju vai puse Mazsalacas bērnu un jauniešu?

— Manā pārziņā ir pirmā klase un trešā, ceturtā — šie ir divi skolas kolektīvi, un nosaukums viņiem ir «Kipari». Tad kultūras centrā man ir pirmskolas bērnu grupa — trīs un četrāgadnieki, nākamā grupa ir piecgadnieki un bērni līdz skolas vecumam, tad nāk «Spārīte» — piektā, sestā un daži no septītās klases, un vidusskolas grupa «Draugīgi» no astotās līdz divpadsmitai klasei. Vēl ir otrs jauniešu kolektīvs «Velnīji», kur dejo pārsvārā vidusskolēni — topošie studenti. Cik tad sanāca kopā? Septiņi deju kolektīvi!

Vai tiešām tev izdevies iesaistīt lielāko daļu Mazsalacas jaunatnes dejošanā?

— Un man par to ir liels prieks! Bet, kas pats galvenais, — man šķiet, ka dejot nāk tikai paši labākie bērni un jaunieši! Viņi ir ar savu mērķi, ar savu stāju — es nekad neesmu dzirdējusi kaut kādas runas par aliņiem, dzeršanu vai tamšķīgām nodarbēm.

Vai tavi Mazsalacas deju kolektīvi jau ir pievadījuši sevi plašākai publikai, kļuvuši pazīstami?

— Jā, piemēram «Velnīji» pagājušogad labi startēja skatē; «Spārīte» ir slavena ar to, ka viņi, pirmo gadu kopā nākuši — tad viņi bija vēl pirmskolas vecuma bērni, vienīgie no rajona aizbrauca uz Dziesmu un deju svētkiem. Atceros, mēs abas ar Daci Jurku sūtījām bērniem līdzi uz Rīgu vecākus, kas dzīvoja kopā ar viņiem, un, lai mazajiem nebūtu kājām jāejat gājienā, vedām viņus zirgu pājūgā...

Jauki ir tas, ka kolektīva kodols palicis nemainīgs — divi trīs nomainījušies, bet pārējie turas kopā joprojām. Man jau ir tāda klusa cerība, ka viņi izaugi līdz jauniešiem...

Parasti piektajai, sestajai klasei ar dejošanu ir problēmas. Viņiem rodas citas intereses, mainīs raksturā, bērni aug un netiek paši ar sevi kārtībā...

Bet ar šītiem — cepuri nost! — viņi man nāk un nekavē mēģinājumus, un dejo no visas sirds! — smaidot saka Inīta.

Kā ir ar jauniešiem, kas beidz mācīties Mazsalacā — vai kolektīvs izjūk?

— Varu pastāstīt, kā man gāja ar «Velnījiem». Pēc devītās klasses ļoti daudz vidusskolēnu aizbrauca mācīties uz Valmieru vai kur citur, kolektīvs praktiski izjuka, jo palika tikai divi jaunieši. Toties tagad viņi visi braukā uz Mazsalacu un mums divreiz mēnesī svētdienās ir mēģinājumi!

Tatad tev arī svētdienas izvēršas par darba dienām...

— Gimene jau, protams, cieš, es pati arī vēl mācos un ne vienmēr visu paspēju, bet tā jau ir — jo vairāk dara, jo vairāk arī var padarīt.

Un darāmā patiesām Inītai neitrūkst: pirmie nās un trešdienās viņa visu dienu «dejo» pa Mazsalacu, otrdienās, ceturdienās dejošana notiek Kocēnos, kur Inīta ir deju skolotāja pieciem kolektīviem. Piektīnās ir brīvākas, tad Inīta atslēdz telefonus un velta laiku sev — ilgāk pagul, lasa grāmatas, saved sevi kārtībā...

Reizi mēnesī Inīta studē Vidzemes augstskolā tālāmācībā tūrismu, ir 4. kursā.

Inīta arī pati dejo — līnijdejas. Agrāk bijusi kolektīva vadītāja, tad atteikusies no šī pienākuma. Lai neizjuktu kolektīvs, sameklējusi jaunu vadītāju, bet pati tagad stāv dejuātāju rindās.

Dejojot arī pabūts visdažādākajās zemēs: Spānijā, Austrrijā, vēl padomju laikos — Čehoslovākijā, protams, arī visās valstīs, kas iznāk pa ceļiem — Itālijā, Vācijā, Polijā, Slovākijā...

Ārziemniekiem ļoti patīk latviešu tautas dejas — tēri, tas, kā brunči griežas dancojot... viiss esot stipri atkarīgs no horeogrāfijas, bet latviskā mentalitātē, mūzikā lieliski patīk arī ārziemniekiem.

Kas ir lielākās grūtības, ar kurām nākas saikties šajā darbā?

— Nu, pirmkārt jau grūti ir ar mazo atalgojumu, ko saņemu šajā darbā. Tikai pateicoties vīram, varu darīt to, ko tagad daru.

Vēl ir ļoti sarežģīti atrast labu koncertmeistarū, tā patiesām ir liela problēma Mazsalacā.

Bet labais atkal ir tas, ka es mīlu bērnus, bet viņi savukārt novērtē to, ko es daru, tāpēc rezultāts ir tāds, kāds tas ir — mēs esam labi, un Mazsalacā deju kolektīviem ir sava seja! Man patīk, ka beidzot pa šiem gadiem esmu iemācījusies dabūt ārā no bērniem, jauniešiem to, kas viņos dabiski jau ir iekšā. Jaunieši ir iemācījuši mani viņus saprast, un tas ir svarīgākais!

Gadam noslēdzoties, vēl priekšā daži pasākumi un koncerti. 27. maijā Inīta Brengule ar dejotājiem «Kipari» (trešo, ceturtu klasi) brauc uz Igauniju, Tāmsalu ģimnāziju — uz sadraudzības koncertu, jo iepriekš igauņi braukusi draudzēties pie mums. Vēl pasākumā piedalīsies Mazsalacas kultūras centra deju kopa «Draugīgi» un skolas kori. Sadraudzības dienā notiks gājiens, sadancošanās un sadziedāšanās.

2. maijā Lībiešu pilskalnā notiks vispārēja sa-dancošana, kur visi deju kolektīvi rādīs, ko prot. Dejos visi septiņi Inītai vadītie Mazsalacas vidusskolas un kultūras centra deju kolektīvi, sākot no pirmskolas vecuma līdz studentu vecumam. Kā draugi būs aicināti kolektīvi no Valmieras JC Vinda «Liesmīja» un Valmieras Valsts ģimnāzijas «Pērkonītis». Lielai daļai skolēnu vecāki dejo vidējās paaudzes un senioru deju kolektīvos, tāpēc Inīta ir aicinājusi arī viņus pateicībā par pacietīgu un nesavīgu iesaistīšanos bērnu izaugsmē un izglītošnā dejas jomā.

— Domāju arī parādīt pagājušo skolēnu dziesmu un deju svētku Rīgas kolektīvu deju bloku «Kas to Rīgu, dimdināja», kas ir pievilkīgs ar vienkāršo soļu tehniku un atraktīvo mūziku. Dejas ir skaitas, un pasākums būs ļoti interesants, tāpēc aicinu vienus skatīties!